

118. sz. Ajánlás

a gépek védőburkolatáról

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1963. június 5-én negyvenhetedik ülészakára ült össze,

Miután úgy határozott, hogy különböző javaslatokat fogad el a megfelelő védőburkolattal nem rendelkező gépek értékesítésének, bérlésének és használatának tilalmáról, amely kérdés az ülészak napirendjének negyedik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat Ajánlás formájában adja közre, amely kiegészíti a Gépek védőburkolatáról szóló 1963. évi Egyezményt,

a mai napon, 1963. június 25-én, elfogadja az alábbi Ajánlást, amely a „Gépek védőburkolatáról szóló 1963. évi Ajánlás” néven idézhető:

I. GYÁRTÁS, ÉRTÉKESÍTÉS, BÉRBEADÁS, MÁS CÍMEN TÖRTÉNŐ ÁTRUHÁZÁS ÉS KIÁLLÍTÁS

1. (1) A gépek meghatározott típusainak gyártását, értékesítését, bérbeadását és az illetékes hatóság által meghatározott mértékben bármely más címen történő átruházását és kiállítását nemzeti törvények vagy rendelkezések útján meg kell tiltani, vagy más, ugyanilyen hatékony intézkedésekkel meg kell akadályozni, ha a kérdéses gép a Gépek védőburkolatáról szóló 1963. évi Egyezmény 1. cikkében meghatározott módon, a 2. cikkben meghatározott alkatrészekon kívül további, megfelelő védőburkolattal nem rendelkező veszélyes alkatrészekből áll (a működés helyén).

(2) A jelen bekezdés (1) albekezdésének rendelkezéseit és a 2. bekezdésben foglalt rendelkezéseket figyelembe kell venni a kérdéses gép tervezésénél.

(3) Az (1) albekezdésben hivatkozott gépek típusait nemzeti törvényeknek vagy rendelkezéseknek, vagy más, ugyanilyen hatékony intézkedéseknek kell meghatározniuk.

2. Az 1. bekezdésben említett gépek típusainak meghatározásakor figyelembe kell venni az alábbi rendelkezéseket is:

minden olyan gép alkatrészeit, amely működés közben repülő részecskéket bocsát ki, megfelelő védőburkolattal kell ellátni oly módon, hogy az biztosítsa a működtetők biztonságát;

a veszélyes elektromos feszültség alatt működő gép minden alkatrészét oly módon kell védeni, hogy az biztosítsa a munkavállalók teljes védelmét;

amennyiben lehetséges, a gép indításakor, működése során és leállításakor automatikus biztonsági berendezéseknek kell védelmet nyújtaniuk a munkavállalók számára;

a gépet úgy kell összeszerelni, hogy amennyire lehetséges, ne jelentsen a jelen bekezdésben említett veszélyeken túlmenően más veszélyeket a géppel dolgozó munkavállaló számára, figyelembe véve az anyagok természetét vagy a veszély típusát.

3. (1) Az 1. bekezdés rendelkezései nem vonatkoznak az 1. bekezdésben meghatározott azon gépekre vagy azok alkatrészeire,

- (a) amelyek felépítésük folytán éppolyan biztonságot nyújtanak, mintha megfelelő biztonsági berendezésekkel lennének ellátva; vagy
- (b) amelyeket oly módon kívánnak telepíteni vagy elhelyezni, hogy telepítésük vagy elhelyezésük folytán éppolyan biztonságot nyújtanak, mintha megfelelő biztonsági berendezésekkel lennének ellátva.

(2) Az 1. bekezdés szerinti értékesítésre, bérlésre, bármilyen módon történő átruházásra vagy kiállításra vonatkozó tilalom nem áll fenn csupán azért, mert a gép konstrukciójából fakadóan nem teljesíti a szóban forgó bekezdés követelményeit karbantartási, olajozási, beállítási és beszabályozási műveletek során, feltéve, hogy ezek a műveletek az elfogadott biztonsági szabványokkal összhangban elvégezhetők.

(3) Az 1. bekezdés rendelkezései nem tiltják a gépek értékesítését vagy más módon történő átruházását raktározási, selejtezési vagy felújítási célból, de az ilyen gépeket nem szabad értékesíteni, bérelni, más módon átruházni, vagy kiállítani tárolás vagy felújítás után, amennyiben azok nincsenek az említett rendelkezésekkel összhangban lévő védőeszközökkel felszerelve.

4. Az 1. bekezdés rendelkezéseinek betartásából fakadó kötelezettség a gyártót, az eladót, a bérbeadót vagy a gépet más módon átruházó, vagy kiállító személyt, és ahol az helyénvaló, a nemzeti törvények vagy rendelkezések alapján, annak megbízottját terheli.

5. (1) Minden tagállam engedélyezhet átmeneti kivételeket az 1. bekezdés rendelkezései tekintetében.

(2) Az ilyen átmeneti kivétel időtartama egyetlen esetben sem haladhatja meg a három évet, és a mentességgel kapcsolatos minden egyéb feltételt nemzeti törvényeknek vagy rendelkezéseknek, vagy más, ugyanolyan hatékony intézkedéseknek kell előírniuk.

(3) A jelen bekezdés alkalmazása során az illetékes hatóság köteles konzultálni az érintett munkáltatók és munkavállalók legrepresentatívabb szervezeteivel, és, az adott esettől függően, a gyártók szervezeteivel.

6. A gépek használati utasítását a működtetés biztonságos módszereire kell alapozni.

II. HASZNÁLAT

7. (1) Olyan gépek használatát, amelyeknek bármely veszélyes alkatrésze, ideértve annak működési zónáját is, nincs megfelelő védőburkolattal ellátva, nemzeti törvények vagy rendelkezések útján meg kell tiltani, vagy más, ugyanolyan hatékony intézkedésekkel meg kell akadályozni. Amennyiben ez a tilalom a gép használatának megakadályozása nélkül nem érvényesíthető, úgy azt a gép használata által megengedett mértékig kell alkalmazni.

(2) A gépeket oly módon kell védőburkolattal ellátni, hogy az ne sértse a nemzeti munkavédelmi és munkaegészségügyi rendelkezéseket és szabványokat.

8. A 7. bekezdés rendelkezéseiből fakadó kötelezettségek végrehajtásáért a munkáltatót terheli a felelősség.

9. (1) A 7. bekezdés rendelkezései nem vonatkoznak az olyan gépekre vagy azok alkatrészeire, amelyek kialakításuk folytán, telepítésükből vagy elhelyezésükből fakadóan olyan biztonságosak, mintha megfelelő biztonsági eszközökkel lennének ellátva.

(2) A 7. és 12. bekezdés rendelkezései nem akadályozzák meg a gépeknek vagy alkatrészeiknek az elfogadott biztonsági szabványokkal összhangban elvégzett karbantartását, olajozását, üzembe helyezését vagy besabályozását.

10. (1) Minden tagállam engedélyezhet átmeneti kivételeket az 1. bekezdés rendelkezései tekintetében.

(2) Az ilyen átmeneti kivétel időtartama egyetlen esetben sem haladhatja meg a három évet, és a mentességgel kapcsolatos minden egyéb feltételt nemzeti törvényeknek vagy rendelkezéseknek, vagy más, ugyanolyan hatékony intézkedéseknek kell előírniuk.

(3) A jelen bekezdés alkalmazása során az illetékes hatóság köteles konzultálni az érintett munkáltatók és munkavállalók legrepresentatívabb szervezeteivel.

11. (1) A munkáltatónak lépéseket kell tennie annak érdekében, hogy a munkavállalók megismerjék a gépek védőburkolatára vonatkozó nemzeti törvényeket és rendelkezéseket, és köteles őket tájékoztatni, ahogy és ahol az helyénvaló, a gépek használatából eredő veszélyekről és a betartandó óvintézkedésekről.

(2) A munkáltató köteles olyan környezeti feltételeket teremteni és fenntartani, amelyek nem veszélyeztetik a jelen Ajánlás szerinti gépeken dolgozó munkavállalókat.

12. (1) Egyetlen munkavállaló sem használhat egyetlen olyan gépet sem, amelyről eltávolították a megfelelő védőburkolatot, és egyetlen munkavállalót sem lehet arra kötelezni, hogy védőburkolattal nem rendelkező gépet használjon.

(2) A gépeket használó egyetlen munkavállaló sem hatástalaníthatja a rendelkezésre álló védőburkolatot, és egyetlen védőburkolatot sem lehet hatástalanítani egyetlen olyan gépen sem, amelyet valamely munkavállalónak használnia kell.

13. A jelen Ajánlás végrehajtása nem befolyásolhatja a munkavállalók azon jogait, melyeket a nemzeti társadalombiztosítási vagy szociális biztosítási törvények alapján élveznek.

14. A jelen Ajánlás ezen részében foglalt, a munkáltatók és munkavállalók kötelezettségeire vonatkozó rendelkezéseket, ha és amennyiben azt az illetékes hatóság előírja, az önfoglalkoztató munkavállalókra is alkalmazni kell.

15. A jelen Ajánlás ezen részének szempontjából a „munkáltató” kifejezés magában foglalja a munkáltató meghatározott megbízottját, ahol ez a nemzeti törvények és rendelkezések alapján helyénvaló.

III. HATÁLY

16. A jelen Ajánlás a gazdasági tevékenység valamennyi ágazatára vonatkozik.

IV. EGYÉB RENDELKEZÉSEK

17. (1) Minden szükséges intézkedést meg kell tenni a jelen Ajánlás rendelkezéseinek hatékony betartásának céljából. Az ilyen intézkedéseknek ki kell terjedniük azoknak a kritériumoknak a lehető legteljesebb, részletes leírására, amelyek alapján a gépek vagy azok bizonyos típusai megfelelő védőburkolattal ellátott gépeknek minősülnek, továbbá tartalmazniuk kell a hatékony ellenőrzésre és a megfelelő büntetésekre vonatkozó rendelkezéseket is.

(2) Minden tagállamnak megfelelő ellenőrző szolgálatokat kell létre hoznia a jelen Ajánlás betartásának ellenőrzése céljából, vagy meg kell győződnie arról, hogy az ellenőrzés megfelelő módon történik.

18. (1) A gépeket exportáló vagy importáló tagállamoknak bilaterális vagy multilaterális megállapodásokat kell kötniük, amelyek biztosítják a Gépek védőburkolatáról szóló 1963. évi Egyezmény és a jelen Ajánlás betartására vonatkozó kölcsönös konzultációt és együttműködést, valamint biztosítják a jelen Ajánlás betartását a gépek értékesítésére vagy bérlésére vonatkozó nemzetközi tranzakciók során.

(2) Az ilyen megállapodásoknak különösképpen a gépekre vonatkozó egységes munkavédelmi és munkaegészségügyi szabványokra kell kiterjednie.

(3) A tagállamoknak az ilyen megállapodások létrehozása során figyelembe kell venniük a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal által rendszeresen kiadott, ide vonatkozó, a Biztonsági előírások modell kézikönyveit és a Helyes gyakorlat kézikönyveit, valamint a nemzetközi szabványügyi szervezetek által megállapított megfelelő szabványokat.

19. A jelen Ajánlás rendelkezéseinek hatályát biztosító nemzeti törvényeket vagy rendelkezéseket az illetékes hatóságnak kell megalkotnia, az érintett munkáltatók és munkavállalók legrepresentatívabb szervezeteivel, és amennyiben az helyénvaló, a gyártók szervezeteivel való konzultáció után.